

Déli Hírlap

FELELŐS SZERKESZTŐ
DR. VUCHETICH ENDRE

BÁNSÁGI
MAGYAR NAPILAP

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
PIATA I. C. BRĂTIANU 4. — TELEFON 2-52

Csütörtökön

este hat óráig jelentkezhetnek a Déli Hírlapnál a román-magyar meccsre
Bucureștibe induló filléres gyocsa

A kérdőjeles

népkisebbség

A népkisebbségek új csoportját teremt meg az Univerzál azzal, hogy megkérdőjelezi magát ezt a kifejezést és a benne foglalt tartalmat. Kérdésessé teszi a nemzetkisebbségek létezését, ami azt jelenti, hogy szerinte népkisebbségi csoportok, vagyis olyan nemzetföredékek, melyek más államalkotó nemzet kebelében élnek, egyszerűen nincsenek. Ez mindenesetre legegyszerűbb módja lenne a nemzetkisebbségi kérdés megoldásának. Sajnos azonban, a tények ennek ellentmondanak. Bizonyítéka az, hogy Európában negyven millió olyan ember él, akinek nem adatott meg, hogy saját nemzetét által alkotott állam határai között folytathassa létét. Ezek a nemzetföredékek, vagy népkisebbségek, vagy nemzetiségek alkották meg a nemzetkisebbségi kongresszust, amely évenként tartja üléseit Genfben és megtárgyalja azokat a lehetőségeket, melyek az összes népi töredékek kulturális, gazdasági és népi fejlődését lehetővé teszik, bárhol, bármely államban éljenek is. Ez a népkisebbség vagy nemzetiségi jellegű időzőjelezi és kérdőjelezi meg az Univerzál cikkírója, amikor a nemzetkisebbségi kongresszus határozataival foglalkozik. Azt írja többek között, hogy „a nemzetiségek” kongresszusának egyik ülésén Schmidt-Woder a dániai német kisebbség képviselője foglalkozott „az európai nemzetkisebbségi csoportok (?) életbevágó jogaival” és hangsúlyozta az etnikai kisebbségek hathatós védelmének szükségességét. Tagadta az elnemzetlenítés politikájának jogosságát, amelyet egyes államok követnek és amely ellentétben áll a nemzetkisebbségi egyezményrel, egyben pedig veszélyezteteti az európai békét.

Az Univerzál szerint csupán Magyarország és Bulgária követik az elnemzetlenítésnek ezt a politikáját, amelyet pedig a trianoni és a neuillyi békeokmányok tiltanak. Ezzel szemben — írja az Univerzál — a népkisebbségek helyzete a középeurópai államokban kedvező ugy társadalmi, mint kulturális, gazdasági és vallási szempontból. Mindenütt ugyanazon jogok élvezetében vannak, mint a többségi nemzetek. Genfben azonban az asszimiláció, a beolvadás kérdését is tárgyalták. És az Univerzál felveti a kérdést, hogy ez a beolvadási politika ellentétben van-e a kisebbségi szerződéssel? Meg is adja reá nyomban a választ. A cikkíró szerint a beolvadás nemcsak nincsen ellentétben a kisebbségi szerződéssel, hanem úgy ennek az egyezménynek a megalkotói, mint számos nyugati kiváló politikus az asszimilálás mellett nyilatkoztak.

Hivatkozik Charles Dupuis francia politikusra, aki Balogh Artur volt egyetemi tanár és magyar szenátor egyik könyvéhez írt előszavában azt állítja, hogy a szerződés megalkotóinak nem volt szándékában a népkisebbségekkel rendelkező államoknak megtiltani ezek beolvadását, hanem csupán az erőszakot tiltották meg, amely külföldben inkább hátráltatja a beolvadást, mint elősegíti azt. Mello Franco tizenegy év előtt egyenesen felhívta a nemzetkisebbségeket, hogy olvadjanak bele a többséget alkotó nemzetekbe. Hivatkozik Briandra is, aki 1929-ben

kijelentette volna, hogy a Népszövegnek az a kívánsága, hogy a kisebbségi népesorok olvadjanak bele azon nemzetekbe, melyek között élnek. Ezekből a nyilatkozatokból is azt következteti a cikkíró, hogy a kisebbségi egyezmények tulajdonképpeni célja az asszimilációnak mint természetes folyamatnak elősegítése volt, amely szolgálja az egységes nemzeti államok érdekeit.

A cikkíró ezen erőszakolt magyarázatával szemben elég utalni a párisi egyezményre, amely elejétől végig nemzeti kisebbségekről és azok védelméről, jogaik biztosításáról szól és minden cikkében kihangsúlyozza a faji, nyelvi és vallási különbözőségeket és az ezzel járó jogokat. A szerződés első cikkében megállapítja, hogy a kisebbségi szerződéssel ellentétes rendelkezések

nem hozhatók és az első nyolc cikket az érdekelt államok alaptörvényekül ismerik el. És ha ez így van, akkor az Univerzál tulajdonképpen a törvényekkel helyezkedik szembe, amikor azt magyarázza, hogy a nemzetkisebbségek beolvadása a békeokmányokon és a párisi egyezményen alapul. Ezen nem változtat az sem, hogy a nemzetiségeket megkérdőjelezve nem ismeri el. Aminthogy például az istentagadók tagadása sem szünteti meg az istenhitet. De elmentmond az Univerzál egész politikai felfogásának is. Hiszen ha úgy volna, amint a cikkíró írja, akkor miért panaszkodik csaknem naponta a magyarországi, a bulgáriai és jugoszláviai románokkal szemben tanúsított magatartás miatt? Hiszen ha a beolvadás jogos Romániában, akkor ugyan-

csak jogos más államokban is. Ha viszont a kisebbségi szerződés és a békeokmányok védik a többi államban élő nemzetkisebbségeket, akkor ugyanezt a védelmet nyújtják a romániai népi csoportoknak is. És a békeokmányoknak, valamint a kisebbségi szerződéseknek ezen védelmi jellegén mitsem változtat az, ha akár Mello Franco, a délamerikai specialista, vagy Dupuis, akár bárki más olyan magyarázatot akarna fűzni a szerződések világszerint elterjedéséhez, amely ezekkel ellentétben áll. Elvi szempontból is nagyon veszélyes ilyen elméletek hangoztatása, mert igen könnyen alkalmazásra találhatna olyan helyeken, ahol románok élnek nemzetkisebbségi sorsban. Jó szem előtt tartani azt a régi mondást, hogy amit nem kívánsz magadnak, azt ne tedd másnak sem.

A francia kormány sorsa ma dől el a devalválási javaslat szenátusi tárgyalása során

A francia kamara 350 szavazattal 221 ellenében elfogadta a frank aláértékelésére vonatkozó kormányjavaslatot. A gyűlés a hajnali órákig tartott és rendkívül mozgalmas volt. A pénzügyminiszter másodszori felszólalása után Blum miniszterelnök is beszélt. Kijelentette, hogy a kamara és a szenátus ugyan megbuktathatják a kormányt, de a frank aláértékelését már vissza nem csinálhatják.

Erre a pénzügyi rendszabályra nem került volna a sor, ha a spanyol események és a német katonai szolgálati időnek két évre való felemelése meg nem rendítették volna a nemzetközi gazdasági piacot.

Franciaország szintén kénytelen volt a hadügyi felszerelést fokozni, ami igen nagy kiadásokkal járt. Ilyen körülmények között a frank aláértékelése elkerülhetetlenné vált.

Utána általánosságban elfogadták a javaslatot és kezdetét vette a részletes vita. Ez tegnap délelőtt tizenegy óráig tartott úgy, hogy a képviselők egyhuzamban csaknem huszonnégy órán keresztül folytatták a vitát. Az első javaslat megváltoztatja a régi törvény azon szakaszait, melyek a stabilizációra vonatkoznak.

A második megállapítja, hogy a frank aranyfedezete 43 és 49 százalék között mozog majd és ezt később a kormányrendeletileg állapítja meg.

Itt az ellenzék azt kívánta, hogy az aranyfedezetet maga a parlament állapítsa meg, azonban a többség a kor-

mányt bizta meg ennek a rendszabálynak a végrehajtásával. Azt is követelték, hogy a kormány gondoskodjék három hónapon belül aranypenznék forgalomba hozataláról. Ezt a javaslatot is elutasították. A többi pénzügyi javaslat egy alap teremtésére vonatkozik, melynek célja a spekuláció megakadályozása, a fizetési kötelezettségek felfüggesztése bizonyos adósságokra, stb. Egyben felhatalmazta a parlament a kormányt, hogy az esetleges árdrágítás ellen kellő szigorral léphessen fel.

A kamara ülése után a szenátus pénzügyi bizottsága tárgyalta a javaslatokat és azokat elfogadta. Délután ült össze a szenátus, hogy a kormány javaslatának sorsa fölött döntsön.

A hangulat rendkívül feszült és az ülés megnyitása előtt azt beszélték, hogy a kormány kénytelen lesz a kamara által már elfogadott egyes javaslatokat visszavonni, ha nem akarja magát a leszavaztatás veszélyének kiténni.

A kamara maga is csak immel-ámmal fogadta el a javaslatokat, de ezek semmi lelkesedést nem váltottak ki a képviselőkben.

A szenátust még tegnap délelőttre hívták össze, hogy foglalkozzék a kamara által megszavazott pénzügyi javaslatokkal. Az ülést nagy izgalom előzte meg, de a várt szenzációs felszólalások elmaradtak. Ugyanis Cailleaux volt pénzügyminiszter javasolta, hogy az ülést szakítsák félbe és folytatását ma délelőttre tűzzék ki. Ilyenképpen — mondotta — a pénzügyi bizottságnak

elég ideje lesz még a frank aláértékelésére vonatkozó javaslattal foglalkozni és azt a legbővebben megvizsgálni.

Auriol pénzügyminiszter, aki Cailleaux felszólalása előtt rövid beszédben a törvény elfogadását kérte, hozzájárult az ülésnek mára való elhalasztásához.

A szenátus pénzügyi bizottsága kedden délelőtt féltíz órakor ült össze. Előnek Vincent Auriol szólalt fel, aki ismertette a frank aláértékelésének okait, amelyek a kormányt a törvényjavaslat előterjesztésére készítették. Beszélt Blum miniszterelnök is, aki utalt a nemzetközi pénzügyi helyzetre, amely a kormányt mostani javaslatának megtételére sarkalta.

Szerinte a frank aláértékelése a frank védelmére történik. A miniszterelnök után egymásután szólaltak fel a bizottság tagjai.

A svájci államtanács — mint már tegnap megírtuk — szintén elhatározta a pénz árfolyamának csökkentését. A svájci frank aláértékelésére vonatkozólag a pénzügyminiszter részletes javaslatot dolgozott ki, amelyet az államtanács tegnap délelőtt újból letárgyal és egyhangulag elfogadott. A svájci parlament alsóházának pénzügyi bizottsága tegnap délelőtt tárgyalta a svájci frank devalválójára vonatkozó törvényjavaslatot.

A bizottság tizenkét tagja közül hat a javaslat mellett szavazott, hat pedig kijelentette, hogy csak a befejezett tény tu-

domásulvételére szorítkozik.

A kormányt igen kellemetlenül érintette a pénzügyi bizottság ülésének lefolyása és elhatározta, hogy abban az esetben, ha a nemzeti tanács a törvényjavaslatot nem fogadja el egyhangulag, úgy lemond.

A párisi lapok nagy cikkekben foglalkoznak a kamara ülésével.

Megírják, hogy a kamara ülése huszonhat órán át tartott és a vita tengelyében a mozgó bérek rendszere szerepelt. A lapok szerint ez a rendszer nem alkalmas a drágaság letörésére.

Az esti lapok támadják a kormányt,

hogy diktaturára törekszik. Blum miniszterelnöknek a szemére vetik, hogy súlyos csorbát ejtett a demokrácián, amikor a maga számára olyan felhatalmazást kért, amilyent eddig még soha egyetlen francia kormány sem kívánt a maga számára. A lapok nyíltan kifejezést adnak annak, hogy a Blum-kormány legujabb lépésével nem rokonszenveznek. A kamarában a népfront, beleértve a radikális csoportot is, a kormány pénzügyi javaslata mellett szavazott és a radikálisok közül csak kilencen akadtak, akik a kormány ellen szavaztak.

A lapok remélik, hogy a szenátus a pénzügyi javaslatot csak

nagy változtatásokkal fogadja el.

Egyébiránt a szenátorok tegnap este több csoportban értekezletet tartottak, amelyen a pénzügyi javaslatokkal foglalkoztak.

A londoni City csökkent érdeklődést mutat az aranyvásárlás iránt, aminek oka a francia frank értékesítésében is keresendő. Másrészt az oka az is, hogy az arany ára lényegesen csökkent.

Az arany árnak feltűnő eséskése abban leli okát, hogy az aranyhalmozás megszűnt, másrészt pedig nagymennyiségű arany került a piacra.

men legyenek tandíjmentesek. Minden tanító kapjon vagy természetbeni lakást, vagy megfelelő laktórt. A falusi tanítók fizetése legyen egyenlő a városi tanítókéval. Ha a tanítási idő hetenkint huszonnégy óránál több, úgy a tanító a többletórákért éppen úgy kapjon külön díjazást, mint a középiskolai tanár. Minden tanító évente legalább háromszor utazhasson a vonaton és a dunai hajókon. Az a tanító, aki egyedül működik olyan községben, ahol hét osztályt kell tanítania, harmincöt százalékos fizetési pótlékot kapjon ezért. A véglegesítési és előléptetési vizsgákat töröljék el és a véglegesítés és előléptetés a tanító felsőbb hatóságainak az iskolai látogatások alkalmával a helyszínen szerzett tapasztalatai alapján történjen. A nyugdíjazás a harmincötödik szolgálati év, vagy a betöltött ötvenötödik életév után történjen. Minden elemi iskola a község közelében földet kapjon a tanulók mezőgazdasági gyakorlati oktatásának céljaira.

Öreg gazda

leszállított büntetése

Stanciova községben néhány hónap előtt Földi Mátvás hetvenegy esztendősz gazda szóváltásba keveredett Fiti Ioan huszonhárom éves fiatal földművelővel, mert ennek libái az ő földjén legeltek. A veszekedésbe beavatkozott Beleiu Nicolae huszonhárom éves legény is. A két fiatalember veszekedés közben azt ajánlotta Földi Mátvásnak, hogy menjen Budapestre. Az öreg gazda erre szeritük szidta a csendőrségre és a román államot, amiért feljelentették. A törvényszék, amely előtt Földi Mátvás tagadta a vádban foglaltakat, az öreg gazdát egy hónapi fogházra és tízezer lei büntetésre ítélte, ami ellen Földi felebbezett. Az ítéletábla tegnap foglalkozott ezzel a perrel és Földi Mátvás büntetését tíz napi elzárásra és kétezer lei pénzbüntetésre szállította le. Földi Mátvás bejelentette, hogy az enyhített büntetés ellen is felebbez, mert teljesen ártatlannak érzi magát.

Országosan gyenge az írásbeli érettségi eredménye

A Loga liceumban működő érettségi bizottság előtt tegnap tizenhat jelölt jelent meg, hogy szóbeli vizsgát tegyen. A caransebesi, orvatai és aradi diákok közül a következő tizenegy tette le sikeresen a vizsgát: Stana Rafael, Talpes Florica, Balan Trandafir, Carulean Constantin, Dragila Pavel, Kis Gábor, Krizsovanszky Jenő, Benea Gavril, Botos Ioan, Braun Éva és Gornic Dumitru. A bizottság öt jelöltet visszautasított. Ma, szerdán tizennyolc jelölt tesz szóbeli érettségi vizsgát.

Az országban általában gyenge volt az őszi érettségi vizsgák írásbeli eredménye. Az egyik bucarestii bizottság előtt 133 jelöltből csak 53 ment át az írásbelin, míg egy másik bucarestii bizottság 177 jelöltből mindössze 64 diákot engedett szóbeli vizsgára. Cernautiban 111 jelöltből 47 tette le sikeresen az írásbeli vizsgát, míg a Clujon működő bizottság 102 jelöltből 50 diákot buktatott el az írásbeli vizsgán.

Az őszi érettségi vizsgálatok csak október 10-ike körül fejeződnek be és a közoktatásügyi miniszterium ezért felszólította az egyetemeket, hogy a felvételi vizsgákat csak október elseje után kezdjék meg.

A szadista hajlamu kéjgyilkos asszony agyonkinzott áldozatai többnyire egészen fiatalokorú leányok voltak

A kéjgyilkos bécsi asszony, Luner Jozefine bünperében változatlan érdeklődés mellett folyik a főtárgyalás és egyre borzalmasabb részletek kerülnek napvilágra ennek a bestiális asszonynak páratlan kegyetlenségéről és vadállatias hajlamairól. Tegnap a bécsi bíróság a szadista asszony által kegyetlenül meggyilkolt Anna cselédleány anyját, Suzanne Augustint hallgatta ki. Az egyszerű asszony könnyek között mondotta el, hogy leánya a legjobb gyermek volt és hallani sem akar azokról a bűnökről, amiket a vádlott asszony felrótt neki.

Elnök: Attól kezdve, hogy a leánya Lunernél volt, nem látta többé?

Tanu: Nem utaztam hozzá, a falu, ahol lakom, messze van. Lunerné asszony különben is azt írta, hogy nyáron Mannersdorfba jönnek, ahol én lakom. A leányom pedig a leveleiben állandóan azt írta, hogy igen jól megy sorsa és meg van elégedve a gazdáival.

Az elnök ezután felolvassa a tragikus sorsu leány anyjához írott leveleit, amelyekben ilyen sorok vannak:

— „A nagyságos asszony és az ur igen jók hozzám és szegyelem magam, hogy olyan sokszor elfelejtem elintézni, amivel megbíztak.”

Egyik levelében megírja, hogy a háját rövidre vágatta:

— „Ézért ne haragudjanak rám, a nagyságos asszony tanácsolta ezt, mert sokszor hajszál esett az ételbe... Egyáltalában rettenetes, hogy mindenütt az én hajszálaimat találják, az ur nem is eszik emiatt otthon...”

Ügyész (a vádlotthoz): Ismerje be, hogy ezeket a leveleket maga diktálta...

Jozefine Luner asszony erre felugrik és magából kikelve kiáltja az ügyész felé:

— Azt ön nem tudhatja, erre nincs bizonyítéka.

Ügyész: A levelek minden sorából a maga szelleme szól.

Luner asszony (megvetően): Persze, maga ott volt. Azért tudja olyan jól...

Az elnök a vádlottat rendreutasítja.

Ezután Greiml Franciskát hallgatta ki a bíróság, aki egy ideig szintén Lunernél szolgált. A leány elmondja, hogy Lunerné eleinte jól bánt vele, később azonban állandóan ütlegette és bántalmazta, sokszor véresre verte.

Elnök: Meg is fenyegette az asszonyt?

Tanu: Igen, azzal fenyegetett, hogy agyonlét. Kilenc hónapi bérral tartozott, de nem mertem tőle kérni. Végül az anyám megtudta, hogy rosszul megy sorom és elvitt onnan.

Luner asszony áldozatai többnyire egészen fiatalokorú leányok voltak.

A kis 12 éves Paula Krenn szintén megdöböntő szenvedéseken ment keresztül az állatias lelkű asszonynál.

Lunerné a kisleányt azzal vette magához, hogy taníttatni fogja.

— Eleinte jól ment a sorom, — meséli a kisleány — később azzal gyanúsított, hogy hazudok és lopok és ezért állandóan bántalmazott. Egyizben azt vetette szememre, hogy a kisleányt megromtottam.

A kisleány itt keservesen sírni kezdett. Az elnök hosszabb ideig jóindulatúan vigasztalja, majd megkérdi:

— Miért nem irt haza a szüleinek?

A bánági tanítók kongresszusa harminchét pontba foglalta össze a tanítóság klvánságait

A bánági állami iskolai tanítók Baile Erculane fürdőhelyen két napos kongresszust tartottak, amelyen harminchét pontba foglalták össze a tanítók kívánságait. Ezek közül a legfontosabbak a következők:

A tanítók fizetése legyen az ugyanolyan szolgálati idővel rendelkező középiskolai tanárok fizetésének nyolcvan százaléka. A drágasági pótlékot állapítsák meg évente a mindenkori drágasági index alapján. A véglegesítéssel és előléptetéssel járó fizetésemelést levonás

nélkül fizessék ki a tanítóknak. A tanítók kezdőfizetése ne legyen kevesebb havi 3000 leinél és mivel ez létminimum, ebből ne lehessen levonásokat eszközölni. Az állam minden gyermek után havi 500 lei pótlékot adjon. Betegség esetén a tanító kapja meg teljes fizetését és helyettesének díjazásáról az állam gondoskodik. A tanítói fizetéseket folyósítsa az állam pontosan. Hivatalos utazások alkalmával az iskolaszék térítse meg a tanító költségeit. Tanítók gyermekei a középiskolában és az egyete-

Filléres Bucurestibe

indul október 3-án Timisoaráról, vissza október 5-én. Csak u. oda és vissza 530⁰⁰— lei. Szálloda, napi háromszori étkezéssel, a román-magyar meccsre jeggyel, autó-körsétával 400⁰⁰— lei.

A CELLŐVESZET MESTEREI

Megírtuk, hogy Oravitán nagyszabású céllövő verseny volt, amelyen különösen az anina—steierdorfi Környei-fivérek arattak ritka sikert. A 10 agyaggalamblovó verseny győztese Környei Béla lett, a második helyre Szilágyi Iugoji mérnök került, míg a harmadik Fira dr. lett. A 20 agyaggalamblovó verseny díjait mind a Környei-fivérek vitték el. Az első díj Környei Bélának, a második díj Környei Kor-

nelnek és a harmadik díj Környei Dezsőnek jutott. A három fivér kitűnő lövész és az egyikük Budapesten a nemzetközi céllövő versenyen is első díjat nyert. Az öt élő galambra rendezett verseny győztese Környei Béla lett, a második díjat Ollinger Mihály dr. orvos vitte el, míg a harmadik díj Vencina Jacobnak jutott. Ezen a versenyen a Caras-megye által kiírt kupát harmadszor is az aninai vadászegylet nyerte meg és így a kupát véglegesen birtokába vette.

A háztartási munka dacára is
ápolat lehet bőre ha NIVEÁT
használ

Még ha gyakran éri hideg, meleg viz, akkor is friss üde maradhat bőre, ha azt NIVEÁ-val ápolja.

Az Eucerit hatása ez!

Nivea crème dobozban és tubusban
Lei 16.-72.- Nivea-Olaj Lei 24.-75.-

A lemondott köztársasági elnök elrejtőzött, a madridi kormány tagjai pedig egymásután szöknek az anarchisták elől

Madridból most már hivatalosan is jelentik, hogy Azana köztársasági elnök lemondott. Azana tartózkodási helye ismeretlen. Valószínű, hogy az argentinai követségen tartózkodik, amelytől néhány nap előtt menédkéig kért.

Caballero kormányának helyzete szintén megingott és azzal számolnak, hogy Madridban a kormányhatalmat hamarosan az anarchisták ragadják a kezükbe.

A kormány több tagja eltiúnt a fővárosból. A belügyminiszter erre rádióbeszédet tartott, amelyben áfolt azokat a híreket, mintha egyes miniszterek Madridból megszöktek volna. Kijelentette, hogy a kormány tagjai különleges megbízatásokkal vidékre utaztak, azonban hamarosan visszatérnek a fővárosba. Madridban azonban ennek ellenére még mindig tartja magát a hír, hogy a miniszterek a közeledő eseményektől való félelmükben hagyták el a fővárost. A vörös milícia — mint jelentették — kivonult Toledóból, előzetesen azonban a híres székesegyház valamennyi papját legyilkolta.

A kormánycsapatok tegnap reggel megkísérelték Toledó visszafoglalását, de a nemzetiek visszaverték őket.

A kormánycsapatok néhány kilométernyire Toledótól lövészárkokat ástak és azokban helyezkedtek el. Uglátszik, hogy a város ellen újabb támadást terveznek. A burgosi kormány tegnap a toledói Alcazarra vonatkozólag statisztikát tett köze. Eszerint az Alcazar-erődöt hatvanhárom napon keresztül védelmezték a kormánycsapatokkal szemben. Az Alcazarban összesen ezerkétszáz ember volt. Ezek közül nyolcvan elesett, ötszáz pedig megsebesült. A védelmi harcokban a könnyebb sebesültek is állandóan résztvettek.

Az ostrom ideje alatt a kormánycsapatok tüzérése összesen tízezer ágyulóvést adott le az Alcazara.

A felkelő nemzetiek most általános ostromra készülnek Madrid ellen. A felkelők elfogtak egy Madridnak szánt állatkiutatót, amely négyezer szarvasmarhából állott. A kormánycsapatok Madrid körül három védelmi vonalat építenek és elhatározták, hogy ezeket a vonalakat a végsőig tartják.

Franco tábornok kijelentette, hogy Madrid ostroma már nem késlekedhetik sokáig. Egyes helyeken a nemzeti csapatok két kilométernyire vannak Madridtól.

A felkelők repülőgépei naponta jelennek meg Madrid felett, egyelőre azonban csak a repülőteret bombázzák.

Északspanyolországban Bilbao birtokáért nagy csata folyik. A város vörös védelmezői tegnap kitörést kíséreltek meg, azonban a felkelő csapatok visszakényszerítették őket. A vörös milícia Bilbaoiban százhusz tuszt agyonlőtt. Még hatszáz tuszt, leginkább arisztokratát, tartanak fogságban. Ezekkel közölték, hogy abban az esetben, ha nemzetiek folytatják a város bombázását, ugy valamennyiüket kivégzik.

A felkelők állandóan ostromolják Ovidó városát is. Remélik, hogy hamarosan bevonulhatnak oda.

Tegnap nemzeti repülőgépek jelentek meg Ovidó fölött és arra több bombát dobtak le.

Quinto városa mellett nagy ütközet volt, amelyről két egymásnak teljesen elmentmondó híradás érkezett. Az egyikben

Madrid védelmezői hosszú ostromra számítanak

A madridi kormány hivatalos lapja közli a pénzügyminiszter rendeletét, amely kimondja, hogy mindazoknak, akik a felkelők oldalán harcolnak, bárhol található telkét, házat és földjét, valamint egyéb vagyonát elkobozzák. Ilyen elkobozások már meg is kezdődtek.

Legújabb jelentés szerint a biscayai fronton élénk harci tevékenység uralkodik, ugyisintén Asturiában és Andaluziában is.

Bilbaoban a nemzeti repülőgépek bombái százötven épületet döntöttek romba.

A talaverai fronton heves tüzérésegi harc indult meg. Egy katalán hadoszlop, amelyet Toledó felé küldtek, harc nélkül visszatért Madridba. A hadoszlop vissza-

a kormánycsapatok jelentik, hogy a nemzetiek két kilométernyire visszahírtották. A másik híradás a sevillai rádiótól származik és elmondja, hogy Quintónál a nemzeti csapatok megverték a kormányhű katonaságot, amely negyvenhármt hátrahagyásával kénytelen volt elmenekülni.

Tangeri jelentés szerint tegnap Cadiz és Trafalgar irányából nagy ágyuzás hallatszott.

Csakhamar megállapították, hogy ott tengeri csatát vív a kormány és a nemzetiek több hadihajója.

Az Almirante nevű felkelő hadihajó egyik ágyuja eltalálta a Grovina nevű kormányhű hadihajót, amely sülyedni kezdett. A Grovina legénységét egy arra járó francia személyszállító hajó mentette meg. A Grovina elsüllyedt. Az egyik kormányhű torpedóúzó, amely a Grovina segítségére kelt, egy lövéstől súlyosan megsérült és kénytelen volt hátrálni.

térése kínos feltűnést keltett.

A madridi városi hatóság nagy akciót indított meg élelmiszerek gyűjtésére, mert hosszú ostromra számít. Husz millió pezetát szavaztak meg élelmiszerek beszerzésére. Tizenhat millió pezetáért külföldről hozhatnak élelmiszereket.

Alicantban a néptörvényszék tegnap nyolc felkelő tisztelet halálra ítélte. A halálos ítéletet nyomban végre is hajtották.

A madridi kormány hadügyminisztere hivatalos közleményt adott ki, amely szerint a kormányhű repülőgépek Ovidóra kétezer bombát dobtak le. A kormánycsapatok előrenyomulnak Granada felé. Toledó és Santa Cruz között a kormánycsapatok elfoglalták Miel városkát.

Száz éves fennállását ünnepli a bánáti evangélikus egyházmegye

A bánási evangélikus egyházmegye most ünnepli fennállásának száz éves fordulóját. Ebből az alkalomból az evangélikus egyház két napos jubileumi ünnepséget rendez. Az ünnepség a timisoari templomban tegnap este hálaadó intenzívülettel kezdődött, amelynél az oltári szolgálatot Argay György főesperes végezte. Istentisztelet közben Tolnay Béla zenetanár művészi orgonaszólót adott elő, majd Frint Lajos aradi evangélikus püspök tartotta meg németnyelvű ünnepi beszédét. Az ősz főpásztor beszéde mély benyomást tett a templomot zsúfolásig megtöltő közönségre. A püspök

kijelentette, hogy az esperesség száz évéből ő maga nyolcvanát átélte és azokat, akik az esperesség történelmét csinálták, személyesen ismerte és velük együtt küzdött. Ismertette azután az esperesség megalakulásának történetét és további fejlődésére Isten áldását kérte. Utána Kapetanovits Alfonz cselló-szólót adott elő, majd Pónyiczky László alesperes, vucovai lelkész magyar nyelven ismertette az evangélikus esperesség évszázados küzdelmeit. Azután Tolnay Béla zenetanár újabb orgonaszólója következett, majd Kessler Ede sannicolau-marei lelkész Reményik Sándor írt győ-

nyörű költeményét szavalta el nagy hatásal. A baptista gyülekezet karéneke és Essig József olari lelkész imádsága után egyházi énekkel ért véget a lélekemelően szép ünnepség. Utána a Kocsonyai-vendéglőben társas vacsora volt. A jubileumi ünnepségek ma folytatódnak. Ma, szerdán délelőtt tíz órakor a templomban rövid áhitat után megtartják az egyházmegye jubileumi diszközgyűlését, amelyen Wachsmann Alvin dr. egyházmegyei másodfelügyelő méltatja nagy beszédében a jubileum jelentőségét. Utána beiktatják tisztebe Takács Andor dr. új egyházmegyei felügyelőt, aki elmondja programbeszédét. A diszközgyűlést délután egy órakor az Ambrus-féle étteremben ebéd követi.

A fellábu zenész kálváriája

Lalla József timisoari zenésznek két hét előtt az állami kórházban levágták a bal lábát. Ezzel a most levágtott bal lábbal a negyvenkét esztendő Lalla József mégis a világháború rokkantja. Husz esztendő korában vonult be 1914-ben. Egy telet töltött a Kárpátokban, résztvevett a harcokban, tanýázott a hóban szabad ég alatt. Mire elkövetkezett 1915 tavasza Lalla József csodálatos módon nem sebesült meg, azonban a bal lába elfagyott teljesen. A katonaságtól a hasznavehetetlen láb miatt hazaengedték és Lalla József azóta úgy cipelte magával ezt a rossz lábát, mint valami súlyos kölcöncöt. A fagyott láb iszonyu szenvedéseket okozott neki és beteggé tette egész testét. Hiába ragaszkodott Lalla a rossz lábhoz, az mégis a kórházba juttatta őt. A kórházban csak úgy tudták Lalla József életét megmenteni, hogy levágták a bal lábát. Gyenge, beteges, nyomorék ember Lalla József. Ki zenétet magának fellábu emberrel? Különbien sem tudja hegedüjével a korcsmákat járni, hogy ott állva hegedüljön. Képtelen más munkára is. Pedig ennie is kell, de nemcsak neki, hanem feleségének is két gyermekének is. És most jön a tél. Legalább egy kis tűzfűrés valója volna. Legalább egy kis téli edelt tudna beszerezni, meg meleg ruhát a gyermekeinek. A Kunz-telep 51. számú viskójában gubbaszt a családjával. Ott is jászivűségből ad nekik otthont egy másik szegény ember. Keserűen mondogatja, hogy azelőtt a hegedüjével ő rikatott meg embereket, most pedig őt rikatja meg a kegyetlen sors.

A ROMÁN VALUTÁT A NEMZETKÖZI PENZÜGYI EGYZEMÉNY NEM ÉRINTL
A kereskedelmi és iparügyi miniszteriumban tegnap a kormány több tagja tanácskozott, majd hivatalos közleményt adtak ki. Ebben a közleményben az ország pénzügyi helyzetét ismertették. Elsősorban is köszönetet mondanak a sajtónak, hogy megértést tanúsított a gazdasági problémákkal szemben és így az ország érdekeit szolgálta. A sajtó egységesen helyesnek találta a kormány pénzügyi politikáját és meggyőzte a közvéleményt arról, hogy a lelt nem érinti a nemzetközi pénzügyi egyezmény. Most már a kormány feladata, hogy gondosan tanulmányozza az egyes külföldi pénzek leértékelésének kihatását a román külkereskedelemlre. A kormány törekedni fog arra, hogy a nemzetgazdaság védelmében hozott intézkedések ne legyenek egyoldalúak, hanem összhangban álljanak azokkal az intézkedésekkel, amelyek a jelenlegi kötelezettségek figyelembe vételével történnel

HIREK

ELŐFIZETÉSI ÁRAK,

Romániában:

Magánosoknak egy hónapra 70, negyed-
évre 200, félévre 380, egész évre 750 lei

Nyugdíjasoknak egy hónapra 60, negyed-
évre 160, félévre 300, egész évre 600 lei

Refúsióknak, közhivataloknak és köz-
üzemeknek, gyáraknak és vállalatoknak
egy évre 1000 lei.

Magyarországon:

Magánosoknak egy hónapra 4, negyed-
évre 10, félévre 20, egész évre 40 pengő.

Nyugdíjasoknak egy hónapra 3, negyed-
évre 8, félévre 15, egész évre 30 pengő.

Telefon:

—52, este 10 óra után 14—69 vagy 2—49

A „Jemesvári Zeitung” nyomda
nyomása.

Patikák éjszakai szolgálata

Szeptember 28-tól október 4-ig városunk-
ban a következő gyógyszertárak tartarak
éjszakai szolgálatot:

Az I. kerületben a Mercy-utcában levő
Weisz-gyógyszertár.

A II. kerületben a Badea Cartan-téren
levő Maszalts-gyógyszertár és a Stefan cel
Mare-uton levő Zeiner-gyógyszertár.

A III. kerületben a Küttl-téren levő Roxin-
gyógyszertár.

A IV. kerületben a Berthelot-bulevardon
levő Craciun-gyógyszertár.

Az V. kerületben Kóváry—Chioreanul
Iosif gyógyszertára és Fratelián Panajoth
Ernö gyógyszertára állandó éjszakai szolgál-
latot tart.

Az önieláldozó szellem

bizony már ritka jelenség ebben a mai cinikus világban, de azért mégis akadnak olykor mostanság is Romeók, akik akár a lehetlent is megkísérik, hogy Juliájuk közelébe férhessenek. Ilyen hősi lélek az a bucarestii gimnaziumi tanuló is, akit Linz állomáson fedeztek fel a vasutasok a Bucuresti—páris gyorsvonat egyik ütközőjén. A bőszejongó egy ismert román színésznőbe szerelmes, aki most Párisban filmezik és hősiessé dacolva az ilyenfajta utazás minden viszontagságával, egészen Párisig akart így tengelyezni. Gyönyörű teljesítmény ugy az érzelem, mint a tengelyenülés szempontjából. Hogy szíve választotta hálás lesz-e, természetesen nem tudjuk megjósolni, de hogy ezekkel a képességekkel elmehe akár szokának is a tengely-távlovagló kis gimnazista, az bizonyos.

A MAGYAR PÁRT ÖNÁLLÓ LISTÁVAL INDUL CLUJON. Clujon a jövő hónapban tartják meg a községi választásokat. A Magyar Párt ottani tagozata elhatározta, hogy a községi választáson önálló listával vesz részt. A jelölő listát már elkészítették és még ezen a héten benyújtják a törvénysekhez.

— A megyéspüspök ma hazaérkezik. Pacha Ágoston megyéspüspök tegnap Sanmartinul Unguresc községben osztotta ki a bérálás szentségét és ma visszaérkezik Timisoarára. A püspök szombaton folytatja bérmautját. Ezen a napon Sacalazon, vasárnapon pedig Sanmihai községben bérmaul.

— Autóbusz nekiment a Begának. Sanmihairoman közelében a Bega-hidat újjáépítik és emiatt a szekereket kompvisezi át. Hétfőn délután a Timisoaráról Orsova indult autóbusz a komp előtt megállott, utasai kiszállottak, majd az autóbusz ráindult a kompra, hogy átérüljön a tulsó oldalra. Az autóbusz két első kereke azonban a parton kikisklott és a Begába került. Szerencsére a sofförnek sikerült az utolsó pillanatban a motort elállítani és az autóbuszból kiugrani. Az autóbuszt csak kedden reggel tudták a Begából kihuzni.

Köztisztviselő csak 21 és 47 év közötti román állampolgár lehet, akit nyilvános pályázat útján neveznek ki

Az igazságügyminiszter elkészítette a köztisztviselők új szolgálati szabályzatának tervezetét, melyet a parlament őszi ülészaka elé terjeszt. A szabályzat megállapítja, hogy azok a munkások, akiket ideiglenesen alkalmaznak egy bizonyos meghatározott munka elvégzésére, nem tekintendők közalkalmazottaknak. Ugyanez vonatkozik azokra is, akik valamilyen tiszteletbeli állást töltenek be. Köztisztviselőnek csak olyan 21 és 47 év közötti román állampolgárok nevezhetők ki, akik büntetlen előéletűek, katonai szolgálatuknak eleget tettek és a román nyelvet kifogástalanul bírják. A ki nevezés csak nyilvános pályázat útján történhetik. A ki nevezés alkalmával a tisztviselőnek nyilatkozatot kell adni va-

gyoni helyzetéről, valamint a házastárs vagyoni viszonyairól is. Mindenki csak egy állást tölthet be, kivéve azokat az eseteket, amikor a törvény ennek ellenkezőjét kifejezetten megengedi. Tilos a köztisztviselőnek akár közvetlenül, akár közvetve harmadik személyek útján kereskedelmivállalkozásban részt venni. Birtokot sem bérelhetnek. Az ilyen szerződések érvénytelenek. Azt a tisztviselőt, aki igazolatlanul tíz napon át nem jelenik meg hivatalában, lemondottnak tekintik. A szabadságidő egy hónap és ennél hosszabb szabadságot csak betegség esetében engedélyeznek. Szabályozza az új javaslat a fizetési fokokat, a szolgálati viszonyt, a nyugdíjazást is.

Csütörtökön estig biztosíthatja jegyét a bucarestii román-magyar meccsre a Déli Hírlap kiadóhivatalában

Vasárnap délután lesz a fővárosban a román—magyar válogatott futballmérkőzés, amely iránt az egész országban igen nagy érdeklődés nyilvánul meg. Mindkét válogatott csapatot összeállították már és óriási fogadások is történtek a győztes csapatra. A román válogatott minden játékosának nyolcezer lei jutalmat ígértek arra az esetre, ha legyőznék a magyarokat. A Déli Hírlapnak sikerült a szükséges jegymennyiséget biztosítani a mérkőzésre, de csak azokat az előjegyzéseket vehetjük figyelembe, melyek holnap, csütörtökön este hat óráig beérkeznek hozzánk. Fülleres gyors indul Timisoaráról október harmadikán este és hétfőn, október ötödikén este indul vissza Bu-

curestiből. Akik csak az oda és visszautazásra reflektálnak, összesen ötszázharminc leit fizetnek, akik pedig szállodákra és ellátásra is igényt tartanak, továbbá részt akarnak venni egy autókörsetében és el akarnak menni a meccsre is, azok az utiköltészen kívül összesen négyszáz leit fizetnek. Ezért vasárnap és hétfőn háromszori étkezést is kapnak elsőrendű fővárosi szállodában. Visszaútlás hétfőn este és megérkezése kedden reggel Timisoarára. Aki nem igényel jegyet a meccsre, az a szállodáért és ellátásért 320 leit fizet. Jelentkezés a Déli Hírlap kiadóhivatalában csütörtökön este hat óráig.

A KÖZREND ÉS A KÖZPÉNZEK ELLENSEGEIT EL KELL ITÉLNI. Az igazságügyminiszter utasította az összes igazságügyi hatóságokat, hogy a közrend elleni igazgatók, valamint a közpénzek sikkasztói ellen megindított pereket ne halassák, hanem ezekben az ügyekben hozzanak mielőbb ítéletet. Szigorú intézkedéseket tett a miniszterium az igazságügyi hatóságok ellenőrzésére vonatkozólag is. Ezzel kapcsolatban rövidesen számos igazságügyi felügyelőt áthelyeznek. Fővárosi jelentés még arról is beszámol, hogy az igazságügyminiszter újabb igazságügyi bélyeg bevezetését tervezi, amelyből törvényszéki paloták építésére szolgáló alapot létesítenének.

— Aldott állapotban levő nők, ifjú anyák és többgyermekes asszonyok az enyhe természetű „Ferenc József” keserűviznek már mérsékelt adagokban való használata által is könnyű és hig ürülést, ugyszintén rendszeres gyomor- és bélműködést érnek el. Az orvosok ajánlják.

— Emberi agyvelő egy csomagban. Orsovan az Imperial-szálló dunaparti terrasának közelében a gyermekek egy csomagot találtak, amelyben egy emberi agyvelő volt. A rendőrség megindította a nyomozást annak megállapítására, hogyan került az agyvelő a csomagba. Valószínűnek tartják, hogy titokzatos bűntény történt.

* Budapestre érkező a Keleti pályaudvarral szemben a Park Nagyszállóban megtalálja a kényelmét. Leszállított árak. Előfizetőinek 20 százalékos engedmény.

— Eltemették Budapest alpolgármesterét. Budapesten tegnap délelőtti helyezették el a Kerepesi-uti temetőben örök nyugalomra a magyar főváros által adományozott díszsírhelyen Liber Endre alpolgármestert. A gyászbeszédet Szendy Károly polgármester mondta.

— A német népközösség egységes választási listája. A német népközösség választását október 4-re tűzték ki. A jelölő listák beadásának határideje lejárt és az egyes körzetekben már be is nyújtották az egységes listát. Ezen az alapon október 4-én per. tartanak szavazást, hanem a betervezett egységes jelölő listák feltüntetett jelölteket megválasztottnak jelentik ki. A timisoarai körzetben harminchat, az alsótímisorontáli körzetben ötvennégy, a felsőtímisorontáli körzetben pedig százket tanácsot választanak.

— Református nőszövetségi konferencia és lelkesítő értekelet. Resitan október 20-án és 21-én református egyházmegyei nőszövetségi konferenciát és lelkesítő értekeletet tartanak. A két napon keresztül előadásokat tartanak Debreczeni István timisoarai vezető lelkesítő, Ajtay Béláné Aradról, Balogh Gyula semlaci, Streleczyk Sándor clopodiai, Keresztes József resitai lelkesítő és mások. A nőszövetség október 20-án este nagyszabású műsoros estét is rendez.

— Egy agg spanyol herceg halálos autóbalesete. Bécsben a palotája előtt egy teherautó elütötte Alfonz Károly Bourbon herceget, az ugynevezett spanyol karlista ág egyik tagját. A nyolcvannolc esztendőes herceg olyan súlyos sérüléseket szenvedett, amelyekbe néhány óra mulva meghalt.

Kisfaludy Sándor

költészetét előt hajtuk meg a kegyel-
tes megemlékezés zászlaját. Születésé-
nek most volt százhatvanegedik és
négy hét mulva lesz halálának kilenc-
venkettedik évfordulója. Kisfaludy Sándor
a maga korában a magyarság egyik
legragyogóbb költője volt, de az maradt
halála után is, mert versei ma is frissen
hatnak az olvasó szívére-lelkére.
Sok-sok munkája közül Himfy dalai a
kesergő szerelemről és a boldog szere-
lemről ma is könnyeket csálnak az olvasó
szemébe. Ezekben a versekben Kisfaludy
Sándor örökké él és örökké él a
versek muzsája és későbbi felesége, Sze-
gedy Róza is.

— Erősen súlyed a hőmérséklet. Tegnap
délelőtti üeres időjárás volt, délben azonban
erősen beborult az ég, este pedig megindult
az eső, amely még a késő éjjeli órákban is
zuhogott. Egész napon át érezhetően hideg
volt. Reggel kilenc órakor a hőmérő mind-
össze hé. fok meletet mutatott. Délután
négy órakor a hőmérséklet mindössze tíz
fok meleg volt, amely este kilenc órakor is
változatlan maradt. A meteorológiai intézet
jelentése szerint élénk északi szél várható
sok felhőzettel és esővel, némely magasabb
helyen havazással, a hőmérséklet alig válto-
zik.

— Elhalasztották a megyei tanácsválasztást
Bihorban. Az oradeai megyei prefektu-
rához belügyminiszteri rendelet érkezett,
amely szerint a bihormegyei tanácsválasztást
január 15-re elhalasztották. A községi
választásokra vonatkozólag nem érkezett
rendelkezés és ezért a törvényszéki főnök
elrendelte a választási igazolványok szeptem-
ber 30-tól megkezdődő kiadását.

— Keresik a Vigyázó-muzeum fosztogatóit.
Budapesti jelentés alapján annak idején
megirtuk, hogy a rákoskeresztúri Vigyázó-
muzeumban ismeretlen betörők hatoltak be
és onnan körülbelül százezer pengő értékű
ékszert loptak. A nyomozás mindeddig
nem vezetett eredményre. A Magyar Tudomá-
nyos Akadémia, amelynek a muzeum tulajdonát
képezi, a nyomravezetőnek ezer pengő jutalmat tűzött ki.

Kedvezményes utazás a fürdőhelyekre.
A vasut vezérigazgatósága közli, hogy a
fürdőhelyekre és üdülőtelepekre engedélyezett
utazási kedvezmény szeptember 30-án
megszűnik. Ezen időpont után az egész évre
szóló ötven százalékos kedvezményt csak a
Baile Erulanere és a Vatra Dorneiba utazó
közönség vehet igénybe. Ezekben a helyeken
azonban legalább nyolc napot kell tölteni.
Ötven százalékos utazási kedvezmény marad
érvényben Azuga, Breaza, Busteni, Comarnic,
Poiana Tapului, Predeal és Sinaia felé.
Huszonöt százalékos kedvezménnyel lehet
utazni Matei Basarab, Prosada és Timisul de
Sus állomásokra.

Ausztria védi önállóságát és egyben ragaszkodik a békéhez is

A Népszövetség ülésén München, Dánia megbizottja, az alapszerződés megváltoztatása ellen nyilatkozott. Elvben lehet róla tárgyalni, de a mostani időpontot erre nem tartja alkalmasnak. Az európai béke biztosítása szempontjából fontosnak tartja a leszerelési kérdésben megegyezésre jutni. Ezért kéri, hogy a leszerelési konferenciát újból hívják össze.

A közgyűlés folytatólagos tegnapi ülésén Mackenzie kanadai miniszterelnök szólalt fel.

A Népszövetség sorsa — mondtotta — attól függ, hogy maga iránt a bizalmat visszazerezzé.

Vizont a Népszövetség sorsától függ Európa békéje is.

Schmidt Guidó osztrák külügyi államtitkár kifejtette, hogy Ausztria állandó és igazságos küzdelmet folytat a béke érdekében. Ausztriának legfőbb igyekezete odairányul, hogy megtartsa önállóságát és ragaszkodik a békéhez. Beszélte azután a Népszövetség reformjáról és kijelentette, hogyha a Népszövetség az egyik napon széthull, úgy a másik napon más nemzetközi szervet kell helyette létesíteni. Az alapokmány egyes rendelkezéseinek fentartását nem lehet a béke fentartásához kötni.

A békének meg kell maradnia akkor is, ha a népszövetségi alapokmány egyes rendelkezései megváltoznak. Szükségesnek tartja, hogy minél több állam legyen a Népszövetség tagja.

Schmidt hangoztatta még, hogy Ausztria jóviszonyban kíván maradni valamennyi szomszédjával, Németországgal pedig jótésvéri viszonyban akar élni.

Wellington Koo kínai delegátus a távolkeleti helyzetről beszélt. Rendkívül fenyegető ez a helyzet és aggasztó körülmény Japánnak folytonos háborus készülődése.

Kérte a hatalmakat, lépjenek közbe a távolkeleti béke érdekében. Rámutatott arra, hogy a helyzet elmérgesítése Európára is végveszéllyel járhat. A kínai delegátus felszólalásával a Népszövetség déli közgyűlése véget ért.

Délután négy óraker a közgyűlés újabb ülésre ült össze. Udden svéd delegátus bejelentette, hogy kormánya hozzájárult a francia indítványhoz, amely a leszerelési bizottság összehívására vonatkozik.

Bruce ausztráliai delegátus bejelentette, hogy Ausztrália rendületlenül hisz a Népszövetségben.

Az alapokmány megváltoztatása helyett azonban azt kíváná, hogy mindössze a tizenegyedik szakaszt tegyék határozottabbá a béke biztosítására.

Ausztrália támogatja az angol kormány törekvéseit a körzeti egyezmények ügyében. Szükséges azonban, hogy a békeszerződéseket válasszák külön az alapokmánytól.

Az abesszin delegáció még mindig Genfben tartózkodik és résztvesz a népszövetségi közgyűlés minden egyes ülésén. Tazabesszin delegátus tegnap az újságírók előtt kijelentette, hogy több abesszini törzsfőnök azt a kérelmet intézte Angliához, hogy terjessze ki protektorátusát Abessziniára.

Ezt abban a reményben tették, hogy később az angol protektorátus segítségével sikerül Abessziniát függetlenségét visszaszerezni. A törzsfőnököknek ezt a kérelmét a Goreban székelő abesszin kormány is pártfogolta. Anglia kormánya azonban a kérelmet elutasította, amit a négus nagyon sajnál.

Halott a kormánykezeléknél...

Szörnyű tragédia történt Newyorkban, a Columbus Circle környékén. Felütött lassussággal haladt egy autó az utcán, de aztán hirtelen vadul száguldani kezdett. Sikoltozva ugráltak félre az emberek. De sokan nem tudtak menekülni. Az autó keresztülhajtott vagy felütött emberen, megölte Isac Margulies 45 éves munkást, összetört mindent, ami az útjába került s végül is belerohant egy üzlet kirakatába. A szertepülő üvegdarabok öt embert megsebeztek. Az autó végre megállt. Kinyitották az ajtaját. A kormánynál egy halott férfi ült. Megállapították, hogy Isidor Mossonnak hívták és szívvelhűdéssel hírtelen meghalt a volán mellett.

NÉMETORSZÁG NEM FOKOZZA AZ ELELMISZEREK BEVITELÉT. Darre német földművelésügyi miniszter a Völkscher Ueobachternek adott nyilatkozatában kijelentette, hogy bár Németország területének csak mintegy 50—55 százaléka alkalmas mezőgazdasági célokra, a kormánynak még sem gondol arra, hogy az élelmiszerek bevitelét növelje. A német inkább lemond arról, hogy húst és tojást egyen, de nem kívánja többé fokozni a munkanélküliséget. A földművelésügyi miniszter megtiltotta, hogy a tejárusítókban tejfelt árusítsanak. Ezzel a rendelettel az a célja, hogy a népnek több tej álljon a rendelkezésére.

— Titulescu felgyógyulása. A svájci lapok nagy cikkeket közölnek Titulescu volt külügyminiszter betegségről. Megállapítják, hogy felgyógyulása most már bizonyos. Az újságok szerint Titulescu állapotának jobbra fordulása a csodával határos azok után, hogy életéről az orvosok már lemondtak.

— A norvég királyné budapesti látogatása. Maud norvég királyné tegnapi Angliából Budapestre érkezett. A királyné hosszabb ideig marad a magyar fővárosban.

— Veszedelmes bányaléggrobbanás. Hátsóindia egyik bányájában bányaléggrobbanás történt. A beomlott bánya száz benszülött bányászot temetett el. A mentési munkálatok megindultak.

A gyilkos mérnök bünperében elhangzott az ügyész vádbeszéde

A fővárosi esküdttörzsök a Cristescu Tita megmérgezésével vádolt Ciuley mérnök bünperében befejezte a tanúk kihallgatását és a bizonyítási eljárás véget ért. Stoenescu ügyész tegnap elmondta vádbeszédét, amelyben elsősorban utalt arra a kísérletre, amellyel a vádlott barátai akarták eloszlatni a vádat. Azután kifejtette, hogy igen sok pernél nem voltak tanúk, a vádlottat mégis megbüntették. Hivatkozott az amerikai Hauptmann-perre és még több más bünesetre. Azután hasonló mérgezési pere-

ket sorolt fel az ügyész, majd leírta Cristescu Tita életét, aki őszintén akarta a házasságot. Hangoztatta, hogy Cristescu Tita nem volt közönséges félvilági nő, hanem számos jó tulajdonsággal rendelkező teremtés volt. Azután igyekezett megdönteni azt a gyanút, mintha a Grogorn-házaspár, a meggyilkolt Tita sógora, követte volna el a bűntényt s végül Ciuley mérnök megbüntetését kérte. Lehetséges, hogy az esküdtek még ma meghozzák verdiktjuket.

— Az előzetes katonai kiképzés cicaovai központjában nagyszabású ünnepség volt, amelyen Nistor Dimitrie dr. megyei prefektus, Hodor Alexandru közgazdasági vezérfelügyelő, Stoian Grigorie ezredes és nagyszámú közönség vett részt. A tanfolyam résztvevői szortgyakorlatokat mutattak be, amelyeknek győztesei pénzjutalomban részesültek. Az ünnepségen Nistor prefektus beszédet intézett az ifjakhoz és fegyelemre, valamint a király iránti hódolatra figyelmeztette őket. Utána diszfelvonulás volt, majd műsoros est következett.

— Indiai maharadza európai utazása. Keddén délután Ashnin-Kunar hátsóindiai maharadza a feleségével és kíséretével Székesfehérvárra érkezett, ahol az egyik földbirtokos család vendége. A maharadzást különösen a templomok és a székesfehérvári ásatások érdeklik.

— A kommunista mozgalom vezetőit száműzték Palesztinából. Jeruzsálemben az osztrómalapok kihirdetése után több arab vezetőt száműzték. Jeruzsálemben a kommunista mozgalom tizenöt zsidó és tizenhét arab vezérét száműzték Palesztina területéről.

— Vizsgálják az orosz szovjet katonai attaséinak politikai megbízhatóságát. A párisi Matin arról értesül Moszkvából, hogy Troczkij híveinek üldözése kiemeltlenül folyik tovább. Putna tábornok, a szovjet londoni katonai attaséjának letartóztatása után a külföldön levő valamennyi katonai attasét visszahívták Moszkvába és ott vizsgálatot vezető bizottság elé állították. Azt kutatják, hogy a szovjet külföldi politikai megbízottai milyen állást foglalnak el Troczkij mozgalomával szemben és mennyire megbízhatóak.

* Új Kelemen Német-szótár. Kelemen Béla szerkesztésében jelentek meg eddig is a Magyar-német és Német-magyar nyelvű különböző nagyságu szótárak. A most megjelent új Kelemen Béla Német-magyar és Magyar-német szótár úgy terjedelemben, mint pompás kezelhetőség, teljesség szempontjából felülmúlja a korábbiakat. 22-ik kiadása a kettős nyelvű szótárnak ez a mű, amely 708 lapon 1416 hasábon, rövid nyelvtani és kiejtési utmutatóval a maga nemében valóban tökéletes mű. Kartonált olcsó kiadás ára füzve 198.— lei. Ugyanez a szótár egészségveszélyes portó és taxával együtt 246.— lei, minden könyvkereskedésben, vagy Le-

BAYER
Egyszerű és
BŐSÉGES TERMÉST
BIZTOSÍT A VETŐMAG
Cerefan
KEZELÉSE
Vezérképviselő:
„PHARMA”
Studer & Comp.
București
Str. Brezoianu 53

— Antonescu külügyminiszter Rómában. Több fővárosi lap arról értesül, hogy Antonescu külügyminiszter a Népszövetség közgyűlésének befejezése után Rómába utazik és ott tárgyalásokat folytat az olasz kormány tagjaival.

— Megkezdődik a földreform Lengyelországban. Varsói jelentés szerint a lengyel kormány elhatározta, hogy a jövő hét elején a földbirtokok egész sorát kisajátítja és felosztja a földigénylők között. Már a mozgalom elején kétszázhetvenezer hektárt akarnak egy kiosztani.

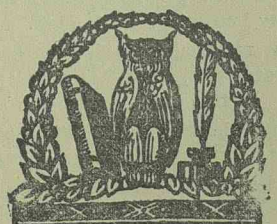
— Tizenegy millió zsák kávé megsemmisítettek. Rio de Janeiróból jelentik, hogy a brazil kávéültetvényesek szindikátusa elhatározta, tizenegy millió zsák kávénak a megsemmisítését, hogy ilyformán a kávé világi árait könnyebben lehessen tartani. Több millió zsák kávé már elégettek, a többi a tengerbe dobták. Az idej kávétermés ugyan másfél millió zsákkal csekélyebb volt, mint a tavalyi, de viszont az elmúlt évről még nagy készletek vannak, amelyeket nem sikerült eddig a piacokon elhelyezni. A megsemmisítés tehát a rideg üzleti érdekek miatt történt.

— A szabómester családi tragédiája. Budapest a Klauzál-tér 2 számú házában egyik emeleti lakásán tegnap este véres gyilkosság történt. Kriszt Mihály szabómester revolverrel agyonlőtte huszonhat esztendőes feleségét. Tettének oka családi viszály volt. A gyilkosság után a szabómester elment a rendőrségre, ahol bejelentette tettét.

MOZI

Szerda, szeptember 30

Apolló-mozi: A kis lázadó.
Capitol-mozi: A halálugár.

Fordító-irodám

L. Piata Bratianu 2 sz. alatt, (a Déli Hírlap mellett) van, ahol, mint eddig is olcsón válogalom kérvények, kereskedelmi levelek, szerződések, bizonyítványok stb. kifogástalan fordítását, illetve leírását román, magyar, német, francia, angol, olasz, szerb, cseh és orosz nyelven

N. MAGDI,

román nyelv és gyorsírás-tanár, București

Timisoara város volt első fordítója.

Felszabadult nők és ostoba férfiak

Az angol szabómesterek országos szövetségének évi közgyűlésén L. E. Dart éles szavakkal kelt ki az ellen az „ostobán konzervatív” magatartás ellen, amellyel a férfiak a ruházódás kérdéséiről viseltetnek.

Igazán megdöbbentő nézni, hogyan izzadnak a férfiak a napsütéses meleg napokon a vastag, kényelmetlen ruhákban — mondta. — A nők már régen emancipálták magukat a ruházódás terén és csak nevetnek a férfiak gyámoltalanságán. Ha már a férfiak nem tudják az öltözködésben felszabadítani magukat, a szabóknak kell összefogni felszabadításukra. Nevelniük kell klienseiket s meg kell tanítani arra, hogyan öltözködhetnek kényelmesen, anélkül hogy az elegancián csorba esnék.

— A középiskolákban még nem készült el a végleges tanrend. Megirtuk, hogy a szülők a tanárokkal együtt mozgalmat indítottak a délutáni oktatás felfüggesztéséért. Erre való tekintettel még nem is készítették el a végleges tantervet, mert biztosra veszik, hogy a miniszterium helytad az indokolt kérelemnek és ismét elrendeli a csak délelőtti tanítást.

— Kis Szent Teréz oltárának ünnepélyes felszentelése. Liseui kis Szent Teréz a II. kerületi római katolikus templomban külön oltárt kap. Az oltár költségeit a hívek adományaiból gyűjtötték össze és felállítására most kezdődött meg. Az oltárt, amely középkori román stílusban készült gyönyörű remekmunka, Szánthó László helybeli szobrász faragta művésziesen fából. Kis Szent Teréz ünnepe szombaton, október 3-án van, de már előző napon, pénteken este hat órakor megkezdődik a II. kerületi plébániatemplomban a kilencnapos ájtatosság. Kis Szent Teréz oltárának ünnepélyes felszentelése október 11-én nagymise keretében megy végbe.

— A musttal teli hordó agyonnyomott egy gazdát. Mahalski Antal negyvenöt éves és Wendner Fülöp ötvenkét esztendőes lugoji gazdák a szőlőből egy több hektoliteres musttal telt hordót szállítottak szekerükön hazafelé. Az ut egyik kanyarodójánál a lovak megbokrosodtak, elragadták a kocsit, amely felborult. A két gazda a földre bukkant és a nehéz hordó rájuk esett. A hordó Mahalskinak a mellkasát zúzta össze, Wendnernek pedig a lábán okozott súlyos sérülést. Mahalski hamarosan meghalt, Wendnert a kórházban ápolják.

— Meghalt az országuton. A bánági Benciehul de Sus község határában egy asszony holttestére bukkantak. A nyomozás megállapította, hogy a halott a timisoarai illetőségű Vimiczky Máriaval azonos, aki Sztójánovits Lyubomir kertésszel élt közös háztartásban. Az asszony még szeptember 21-én eltűnt a lakásáról. Halálának oka nem ismeretes, de valószínű, hogy szívizélhűdés következtében halt meg.

Állandóan zsarolják a filmvilág csillagait

A hollywoodi filmszillagok általában irgelyt életének kellemetlen árnyoldalairól közöl most érdekes részleteket Charles Blair, Hollywood nemrégiben nyugalmabonult rendőrfőnöke. A filmvilág fővárosában valóságos iparágat alkotnak azok, akiknek nincs más céljuk, mint hogy bármily eszközzel megfosztassák a ragyogóan fizetett filmszillagokat keresetük jórésztől. Hollywood volt rendőrfőnöke nyíltan kijelenti, hogy ennek az iparágának az üzemeiben bizonyos fokig részes minden hollywoodi kereskedő. A nevesebb filmszínészeknek mindent kétszer olyan drágán számítanak, mint másnak. Ezért a nagyjelentőségű filmszínészek most már mind külön bevásárlót alkalmaznak, akinek természetesen szigorúan titkolnia kell, hogy ki a megbízója. A háztulajdonosok is valósággal zsarolják azt a filmszínészt, aki náluk vesz lakást és ez ellen alig lehet védekezni. Ez a legfőbb magyarázata annak, hogy Hollywoodban, aki csak teheti, saját házat épít. A zsarolóktól és mindenféle bürokráciától való félelmükben a hollywoodi filmszillagok szigorúan titkolják lakás-címüket. Ezért aztán külvilági szervezet alakult, amely kikérel a filmszínészek és filmszínésznők fontosabb személyes adatait. Ezeket az adatokat a banditák ötszáz dollárért kaphatják meg.

Ilyen körülmények között a filmszillagok egyre szigorubb önvédelmi intézkedéseket tesznek és a külvilágtól, amennyire csak tehetik, visszavonulnak. Marlene Dietrich villájának ablakai fegyháza emlékeztetnek, olyan vasráccsozattal vannak ellátva. Harold Lloyd villáját és kertjét köröskörül három méter magas fal övezi. Myrna Loy új lakóházát egy szakadék szintre megközelíthetetlen fenéken építtette. Jean Harlow azt az újítást vezette be, hogy mikrofon segítségével kihallgatja személyzetének minden szavát. Ez az intézkedés is érthető, hiszen a filmszillagok ki vannak téve annak, hogy a banditák saját emberüket vétetik fel. Az, hogy minden filmszillagnak külön testőrsége van, ma már természetes. A legtöbb filmszillagnak vagy a sofförje, vagy a lakája, vagy a titkára voltaképpen nem más, mint magán-detektív, akinek főfeladata, hogy gazdája testi épségére ügyeljen.

Minder nevesebb hollywoodi filmszínészt és színésznőt elárasztanak segélykérő levelekkel, amelyeknek legtöbbje életveszélyes fenyegetéssel végződik.

— Áthelyezett rendőrfőnök. Resitai jelentés szerint Chitila Mihai komiszárust, a resitai rendőrség vezetőjét, a rendőrfelügyelőséghez helyezték át. A resitai rendőrség vezetésével ideiglenesen Margarit komiszárust bízták meg.

— Izgatás vádja alól felmentett unitárius papok. Ez év március havában Martinis községen unitárius istentisztelet volt, amelyen Bálint Ödön creciuneli esperes, Zsigmond József odorheui és Zoltán Sándor martinis unitárius lelkészek tartottak beszédeket. A csendőrség feljelentést tett a három pap ellen, hogy beszédeikben izgatottak a románság ellen.

Az odorheui törvényszéken most tartották meg a főtárgyalást, melynek eredményeként a három unitárius lelkészt felmentették az izgatás vádja alól. Az ítélet jogerős.

— Kisleány súlyos balesete. Lazarescu Mária tizenkét éves leányt Teregova közelében elgázolta az iparvasut. A kerekek levágták a leány ballábát. Súlyos állapotban szállították a lugoji kórházba.

— Elkobozták a borseci katolikus legényegylet rádióját. Mercurea-Ciucból jelentik: A napokban megjelent a borsec-fürdői csendőrmester Ambrus József plébánosnál és a katolikus legényegylet rádiójának engedélyt kérte. A plébános felmutatta a szabályszerű engedélyt, mire a csendőrmester eltávozott. Néhány nap múlva ismét felkereste Ambrus plébánost és kijelentette, hogy a rádiót lefoglalja és elszállítja. Amikor a plébános megkérdezte, milyen okból akarja ezt megtenni, kijelentette az őrmester: „Ahhoz a papnak semmi köze!” Aztán a rádiót elvitte a legényegylet helyiségéből. A rádió elkobozása ellen Ambrus plébános illetékes helyen megtette a panaszt.

— A haláltribün vádlottainak vizsgálati fogsága. A semmisítő tegnap tárgyalta azt a semmiségi panaszt, amelyet a cotroceni tribünserencetlenségéből kifolyólag leartóztatott Cozianu, Ionescu, Burkus és Bolomey mérnök nyújtott be. Az ítéletábla azon döntése ellen felebbezték, amely elutasította szabadlábra helyezési kérelmüket. A semmisítőszék helytadott a semmiségi panasznak, megsemmisítette az ítéletábla döntését és elrendelte, hogy egy másik ítéletábla újból tárgyalja le a vádlottak szabadlábra helyezési kérelmét.

— Aranyérői és az ezzel járó beldugulás, végbélrepedés, kelés, terhes vizeleti inger, májduzzadás, derékfájás, mellszorulás, szivdobogás és szédülési rohamok esetén a természetes „Ferenc József” keserűvíz használata csakhamar kellemes megkönnyebbülést teremt. Az orvosok ajánlják.

— Behajtják az éhínséges vidéken kiosztott gabona árát. A pénzügyminiszter korrendeletet intézett a pénzügyigazgatóságokhoz és utasította azokat, hogy az éhínséges vidéken kiosztott gabona árát hajtsák be.

— Anyja sirján agyonlőtte magát. Aradon Procopovici Iosif pénzügyi tisztviselő édesanyja sirján agyonlőtte magát és mire rátaláltak, már halott volt. Az öngyilkosság oka, hogy Procopovici nagyobb hivatali sikkasztást követett el és a hiányzó összeget nem tudta visszatéríteni. Üzemeit igen ügyesen végezte, mert nemrég három felügyelő három napon keresztül vizsgálta hivatalos működését és nem fedezte fel a hiányt. A sikkasztást véletlen derítette ki és Procopovici a következményektől való félelmében ment a halálba.

Capitol

Szeptember 30-tól
kezdve

A halálsugár

Izgalmas fordulatú film
a repülő életéből, telve
szenzációs kalandokkal

A főszerepekben:
Wiley Post
Tala Birell
Ralph Bellamy

Kiegészítésül:
A maglaviti csoda

Sport

A Balkán-államok atlétikai versenyei

Athénben nagy ünnepség közepette kezdődött a Balkán-államok atlétikai versenye. A megnyitó ünnepségen Metaxas görög miniszterelnök és a görög kormány tagjai is résztvettek. Az első nap versenyszámait azonban heves szélben bonyolították le és ezért az eredmények meglehetősen gyengék. Az eredmények a következők: 100 m. síkfutás: 1. Frangudis (görög) 11 mp., 2. Sakelario (görög) 11.3 mp., 3. Leiss (román) 11.5 mp., 4. Bauer (jugoszláv) 11.6 mp. 110 m. gátfutás: 1. Mandikas (görög) 15.5 mp., 2. Buradovits (jugoszláv) 16 mp., 3. Skiadas (görög) 16.1 mp., 4. Dotseff (bolgár) 16.2 mp. 800 m. síkfutás: 1. Georgacopoulos (görög) 1 p. 59.8 mp., 2. Gorsek (török) 2:02.1 p., 3. Lapusan (román) 2:03.3 p. Magasugrás: 1. Partazis (görög) 185 cm., 2. Putar (török) 180 cm., 3. Mor (jugoszláv) 175 cm. Súlydobás: Kovacevics (jugoszláv) 14.13 m., 2. Stefanakis (görög) 13.90 m., 3. Irfan (török) 13.75 m., 4. Gurau (román) 13.61 m. 5. Veissi (török) 13.22 m. 10.000 m. síkfutás: 1. Kyriakides (görög) 33 p. 05.8 mp., 2. Cristea (román) 33 p. 40.2 mp., 3. Vartakis (görög) 34 p. 02 mp. Az eredmények alapján Görögország vezet 41 ponttal, második Jugoszlávia 22 ponttal, harmadik Románia 12 ponttal, negyedik Törökország, ötödik Bulgária.

APRÓHIRDETÉSRE
LEGALKALMASABB
A DÉLI HIRLAP

Filléres gyorsvonat Bucureştibe

Október harmadikán este tíz órakor filléres gyors indul a bucureştii román-magyar nemzetközi válogatott futballmérkőzésre. Visszaindulás október ötödikén este Bucureştiből.

Egyetlen alkalom hallatlanul olcsó áron a fővárosba utazni. / Számozott helyek. / Kötség személyenként oda és vissza 530 lei. A rendezőség gondoskodik még elsőrangú ellátásról kitűnő szállodákban, napi háromszori étkezéssel, tribünjegy a mérkőzésre és autókörzés szintén előjegyezhető. Mindez személyenként 400 lei. / Felvilágosítás és helyfoglalás Déli Hírlap kiadóhivatalában. Telefon 2-52.

Művészet

Karikatúrák
kiállítása a Capitolban

Igen nagy érdeklődés és a legteljesebb siker jegyében nyit meg a Capitol-mozgó első emeleti előcsarnokában Suciú János karikatúra-kiállítása. Az a százhatvan rajz, amely lemosolyog a falakról, így együttesen egész városunk vidám képét adja, ahogy a gyorskezü művész közéletünk legismertebb és legmarkánsabb arcait jellegzetes vonásaikkal oda-rögzítette a papírra. Suciú a sokoldalú művész, — hiszen muzsikás is — valóban kiváló művelője a grafika eme irányának. Erős benne a humor iránti érzék, ösztönösen meglátja első pillantásra minden arcban a furcsát, a különöst, annak anatómiájában a megtréfálásra kínálkozó alkalmat, de azért karikatúrái sohasem visznek a kegyetlenségig. A vonatvezetés finomsága itt-ott alkalmazott enyhe színezései révén mindig a szelidebb jellemzés határain belül marad. Könyvnyedség, elegancia és szellemesség ezek azok a tulajdonságok, amelyek a legjobban jellemzik Suciút, a karikatúrát, valamint az a biztonság, amellyel minden arcból kivieszi a legjellegzetesebbet és ugyanakkor megsejteti a belső embert is.

(Flaneur.)

Állandó nagy taktár
elsőrendű kivitelű fehér
zománcozott és fekete
tűz helyekben
leszállított árak mellett
JUNGINGER

Timisoara II., Timocului-u. 2, Kovács-patika mellett

Közgazdaság

Aranydevizákban kérik az export ellenértékét
a Franciaországba szállító petroleumexportőrök

A francia frank leértékelésével kapcsolatban a pénzügyminiszteriumban tegnap Alimanisteanu államtitkár előzetes értekezlet volt, amelyen az állami petroleumeladások szerződéseit vizsgálták meg. A külföldi tőkecsoportokkal kötött szerződésekről jelentéseket készítenek és ezeket a pénzügyminiszter elé terjesztik.

A fővárosi értéktőzsde tegnap a fővárosi kereskedelmi és iparkamarai választások miatt zárva maradt, a szabad forgalom pedig a bizonytalan helyzet miatt jóformán szünetelt és csak igen kevés ügyletkötés történt. Gazdasági körökben különben az a meggyőződés alakult ki, hogy a belföldi pénzintézeteket általában nem érinti súlyosan a francia frank leértékelése, mert csak kevés kötésük van francia frankra. Csak azoknak a bankoknak a helyzete súlyosabb, amelyek a franciaországi exportra nyújtottak nagyobb összegű előlegeket. A petroleum-exportőrök, akik Franciaországba szállítottak földolajat, azzal a kérelemmel fordultak a Nemzeti Bankhoz, vegyék figyelembe súlyos helyzetüket és intézkedjenek, hogy az export ellenértékét arany-

devizában fizessék. A gabonaexportőrök azt kívánják, hogy a kormány szüntesse be az exportot a helyzet tisztázásáig azokba az államokba, amelyek pénzügyi rendszerüket leértékelték.

A román állam és a Nemzeti Bank vesztesége a francia frank értékének csökkenése következtében körülbelül hatvan millió lei. Ugyanis a Franciaországban rendelt hadfelszerelési cikkek most megdrágulnak, ezenkívül pedig a Nemzeti Bank frankkészlete is veszít értékéből. Miután a Franciaországba szállított áruk árának megfizetésére harminc napi idő van, úgy az augusztus végén Franciaországba szállított román áruk fizetése csak most esedékes és ezeknél az exportőröket már veszteségek érik. Másrészt azonban a frank értékcsökkenése nyereséget is jelent a román államnak. Az esedékes fizetéseket ugyanis most már a részben értékét veszített frankkal lehet megfizetni.

A francia frank értékének csökkenése következtében a bucarestii értéktőzsdén az összes részvények és papírok, így az állampapírok ára is jelentősen emelkedett.

Valuták hivatalos árfolyama. A Nemzeti Bank a francia frankot, a svájci frankot és a belgast a leértékelési műveletek következtében egyelőre nem jegyzi. A többi árfolyam a következő: (Az első szám a vételt, a másik az eladást jelenti). Angol font 505—510,

olasz lira 8.30—9.90, dollár 99.50—102, német márka 41—42, hollandi forint 67.60—68.30, cseh korona 5—5.50, pengő 25—29.25, osztrák schilling 23—24.60, zloty 18.80—19.50, dinár 2.90—3, leva 0.90—1.20.

Ha olcsón és jól akar
izléses csillárt vásárolni,
kérjük tekintse meg
dus

„Csillár”
raktárunkat

ELECTRON

Piata I. C. Brătianu Püspöki-palota Tel. 22-29

A szabad forgalmi devizák piacán a következő árfolyamok alakultak ki: német márka 41.75—42, a cseh korona 5.48—5.53, osztrák schilling 28.60—28.75. Olasz lira nem volt a piacon, míg a drahmát nem jegyezték.

Megbénult a gabonapiac. A bánási gabonapiac, de Galatiban és Constantában, a nagy gabonaközpontokban is a külföldi pénzpiac bizonytalansága miatt minden üzleti forgalom megszűnt. A kínálattal szemben kereslet egyáltalán nincs és gabonaműt nem lehet eladni. A piaci árak a következők: új buza 78 kilós 410, új buza 79—80 kilós 415, tengeri 300, zab 260, takarmányárpa 260, tavaszi árpa 290, korpa 230, muharmag 380, napraforgómag 380, kismalmi liszt a 30/70-es beosztásból zsákkal együtt 760, nagymalmi liszt 780 lei száz kilónként. A lucerna 23 és a lóheremag 28 lei kilónként.

Hollywood
minden utcában...

— REGÉNY —

Írta: Robert Peiper Fordította: S. Kovács Ferenc

10

— Ezért, éppen ezért ne tapossa lábbal a szerencsédjét. Maga... maga... Egészen közel állt már hozzá és egy erős fogással átölelte.

— Engedjen el, vagy segítségért kiáltok.

— Senki sem fog bejönni. Senki sem fog a segítségére jönni. Azok odakint már hozzá vannak szokva, hogy itt bent ilyen jelenetek játszódhatnak. Mind siketek ilyenkor, segélykiáltásokat meg sem hallanak. Nagyon jól tudják, hogy hangosfilmre próbálok és a nőkről rendszeresen ilyen jeleneteket szoktam felvenni.

— Nagyon cinikus, Mister Gattmann. Jaj és góromba...

— Egy csókot... kedves...

— Harapok, ha nem hagy el...

— Harapj, karmolj, te kis macska...

Egy pillanattal később Gattmann érezte, hogy vére lecsurog az arcán. Elhagyta Franceset, az ajtóhoz rohant és bezárta azt.

Vadul rohant most Francesra.

Frances végső kétségbeesésében a sarokba szorulva segítségért kiáltott. Az ablaküveg csörrent... Egy lövés dördült el.

Joe Gattmann Frances lábaihoz rogyott.

Szemei megüvegesedtek.

Kivülről lármá zaja ütötte meg Frances fülét.

Csak most ébredt fel kábulatából. Lassan az ajtóhoz ment. Zárva volt. Kereste a kulcsot, nem találta.

A következő pillanatban kinyílt az ajtó és emberek léptek be rajta. Frances a telefonhoz lépett.

— A vizsgálóbizottság azonnal jöjjön a D. D. D. filmársaság ateliérébe, Gattmann főrendező öngyilkos lett.

kos lett.

— Öngyilkosság? Semmi esetre.

— Kinek akarja ezt beadni? A rendőrség ugysem fogja elhinni.

— Öngyilkos lett. Itt van a revolvere. Különbem tartozom önnek számadással.

Buldig komiszárus embereivel belépett Gattmann irodájába.

Az orvos a beállott halált állapította meg.

— Itt gyilkosságról van szó, — mondta Buldig a körülállóknak. Ki volt utoljára a halottal a szobában?

— Én, — kiáltott Frances.

— Akkor le kell tartóztatnom.

— Kérem. Ártatlanságom ugyanis ki fog derülni.

De ez a hely nem alkalmas arra, hogy felvilágosítással szolgáljak. Önökkel megyek, uraim.

— Egy pillanatra, most látom, hogy az ön keze véres...

— Megkarcoltam őt...

Általános vihogás következett.

Buldig dühös lett.

— Kifelé. Mindenki hagyja el a szobát.

A rendőrök a kíváncsi alkalmazottakat kizuszkolták a helyiségből.

— Miért karcolta meg Gattmann?

— Mert meg akart...

— Bezárta a szobát?

— Igen!

— És ön megmarad azon állítás mellett, hogy öngyilkos lett?

— Igen!

— Hiszen semmi oka nem volt az öngyilkosságra.

— Talán mégis volt oka...

— Beszéljen kérem!

— Nem beszélhetek! Legalább is most nem beszélhetek. Rendőrfőnök ur kérem, vezessen el. Az igazat és csupán az igazat fogom vallani.

A rendőrök elvezették Franceset. A komiszárus még ott maradt néhány percig és a dulakodás színhelyét vizsgálta. Mert, hogy a gyilkosságot dulakodás

előzte meg, azzal tisztában volt.

Csak most látta meg az átlótt ablakot. Valószínűleg egy golyó félrement, — gondolta. A revolverben még három töltény volt.

Mialatt a helyszínt magának leskiccelte, megjelent a halottkém, lefényképezték a hullát és egy hordágyra tették.

A komiszárus ismét egyedül maradt a szobában, felhívta a D. D. D.-filmársulat igazgatóságát, értesítette a gyilkosságról és meghívta a rendőrprefekturára.

Néhány alkalmazott kihallgatása után elhagyta a műtermet.

Feltűnt neki, hogy a társulat férjalkalmazottai a legjobb véleménnyel voltak Gattmannról, míg a női alkalmazottak tartózkodó feleleteket adtak.

X.

Franceset a törvényszéki fogházba szállították. A felvételnél az orvos gyenge idegállapotára való tekintettel az egyes zárkától való eltekintésre kérte a fogház igazgatóságát és így a vizsgálati fogságban levők közé a 300-as közös cellába helyezték el.

Fogolytársnői nagy örömmel fogadták, mert már tizennégy napja nem jött új fogoly közéjük és már kíváncsiak voltak arra, hogy mi újság odakint a világban. Elvégre is egy újabb eset mindig érdekes tanulmányra ad alkalmat.

Frances nem volt beszédes kedvében, de az asszonyok addig faggatták, amíg mégis elmondta az esetet.

Elbeszélése nagyon tetszett az egyik asszonynak és ezután mind sorba elmesélte Francesnek a saját esetét.

Nemsokára megtudta, hogy két tolvajnával, egy bankkaszírnóval, aki nagy összeget sikkasztott és négy olyan asszonnyal van együtt, akiknek a férje sikkasztott.

Csodálkozva tapasztalta, hogy a foglyok valamennyien nagyon jól érzik magukat.

(Folyt. köv.)

Rádió

Szerda, szeptember 30. Bucuresti. 7.30: Reggeli adás. 13: Gramofonlemez. 13.25: Sporthírek. 13.40: Gramofonlemez. 14.15: Hírek. 14.30: Gramofonlemez. 15: Hírek. 19: A Stefanescu-zenekar hangversenyének közvetítése. 20.20: Felolvasás. 20.40: Híres olasz énekesek lemezei. 21.05: Felolvasás. 21.20: A rádiózenekar hangversenyének közvetítése. 22.45: Marcu-zenekar. Budapest I. 7.45: Torna. 11: Hírek. 11.20 és 11.45: Felolvasás. 13: Harangszó. 13.05: Cigányzene. 13.30: Hírek. 14.30: Ének. 15.40: Hírek. 17.15: Diákfélóra. 18: Halász Gyula előadása. 18.30: Hanglemezek. 19: Glaser Lajos dr. előadása. 19.30: Tárogató. 19.50: Péter András dr. előadása. 20.20: Hegedű. 23: Hírek. 23.30: Operaházi zenekar. 24.40: Tánclemez. 1.05: Hírek. Budapest II. 19: Olasz nyelvoktatás. 19.30: Hanglemezek. 21: Szórakoztató-zene. 22.15: Hírek. 22.40: Rácz József és cigányzenekara muzsikál. Bécs. 18.10: Vonósnyegyes. 20.10: Vidám éneknyegyes. 22.45: Zenekari hangverseny. 24.20: Schrammel-zenekar játéka. Belgrád. 20.50: A rádiózenekar hangversenye. 21.25: Lemezek. 22: Hanglemezek. 23.20: Vendéglői zene. Berlin. 21.45: Zongorahangverseny. 22: A rádiózenekar játéka. Deutschlandsender. 20: Táncczene. 21.15: Szónata. 21.45: Az ara-

tás dala. 22.15: Katonazene. 23.30: Hárfá és fuvolaszó. 24: Táncczene. Köln. 20: Operalemezek. 21.45: Operetteelőadás. 23.30: Könyvnyű-zene. Milánó. 20: Vegyes zene. 21: Lemezek. 21.40: Szórakoztató-zene. 23: Hegedű és zongorahangverseny. Utána táncczene. Prága. 19.45: Lemezek. 20.20: Népdalok. 20.40: Katonazene. 23.15: Éneknyolcas. Róma. 20: Lemezek. 20.20: Vegyes zene. 21: Lemezek. 21.40: Zenekari hangverseny. 23: Dalok. 23.30: Táncczene. Stockholm. 21.10: A koldusdiák című operett előadása. 23: Táncczene. Strassbourg. 20: Lemezek. 21.20: Operettrészletek. Varsó. 20.10: A rádiózenekar játéka. 21: Lemezek. 22: Chopin-művek. 22.30: Zongoranégyes. 23.15: Dalos zenészt. 24: Táncclemez.

Csütörtök, október 1. Bucuresti. 7.30: Reggeli adás. 13: Gramofonlemez. 13.25: Sporthírek. 13.40: Gramofonlemez. 14.15: Hírek. 14.30: Gramofonlemez. 15: Hírek. 19: A Stefanescu-zenekar hangversenyének közvetítése. 20.20: Felolvasás. 20.40: Híres olasz énekesek gramofonlemezei. 21.05: Felolvasás. 21.20: A rádiózenekar hangversenyének közvetítése. 22.45: Marcu-zenekar. Budapest I. 7.45: Torna. 11: Hírek. 11.20: és 11.45: Felolvasás. 13: Harangszó. 13.05: Balalajka. 13.30: Hírek. 14.30: Katonazene. 15.40: Hírek. 17.15: Sacellary Györgyné előadása. 18: Magyar-nóták. 19: Somogyi Jó-

zsef dr. előadása. 19.55: Gazdasági előadás. 20.15: Hanglemezek. 20.50: Zagon István vidám negyedóra. 21.10: A bajai Liszt Kör emlékhangversenye. 22.50: Hírek. 23.15: Szalonzene. 24.20: 24 tagú cigánygyerek zenekar. Majd cigányzene. 1.05: Hírek. Budapest II. 19.30: Angol nyelvoktatás. 20.20: Előd Géza felolvasása. 20.55: Operettegyveleg. 22: Hírek. 22.25: Kertész Miklós jazzzenekara játszik. Bécs. 21: Vidám-óra. 22: Skót-szimfónia. 22.40: A rádiózenekar hangversenye. 23.10: Katonazene. 24.30: Jazz. Belgrád. 21: Katonazene. 23.20: Lemezek. 24: Vendéglői zene. Berlin. 21.10: Táncczene. Deutschlandsender. 20: Tarka dalos-zenés-

est. 21.10: Rádiójáték. 23.30: Változatok két zongorán. 24: Táncczene. Lipse. 20: Hangverseny. 21.15: Gitár és balalajkaszó. 22: Szimfonikus-hangverseny. 23.30: Szórakoztató-zene. Milánó. 20.40: Szimfonia, utána dalok. 23.45: Táncczene. München. 21.10: Divo-talok. 23.45: Táncczene. Prága. 21: Zenekari hangverseny. 23.15: Lemezek. 23.30: Vonósnyegyes. Róma. 20.20: Vegyes-zene. 21.40: Opera, utána táncczene. Stockholm. 21: Dalok. 22: Verdi-lemezek. 23: Szórakoztató-zene. Strassbourg. 21.15: Hanglemezek. Varsó. 18: Hangverseny. 22: Dalok. 22.30: Ének. 23.30: Táncczene.

50% utazási kedvezmény

a magyar vasutakon Budapestre. Odautazásra okt. 13-ig, visszautazásra október 2-től október 14-ig.

Vizumnélküli határátlépés, utólagos vízum 250 pengőért.

Kedvezményes jegyfüzet 160— leiert
" a Déli Hírlap kiadóhivatalában "

Egyes szó ára 3 le; vastagabb betűvel 5 le. Állatképek szavankint 2 le; feliratok, jelképek hirdetések címét a kiadóhivatal nem közölheti. Helyi hirdetésekre a jelképpel ellátott irásbéli ajánlatot kell beküldeni a kiadóhivatalnak.

Apróhirdetések

Legolcsóbb hirdetés — leggyorsabb eredmény

Apróhirdetéseket levelez Csatós Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata I. C. Bratianu 4. Fabrică, Keresőtrafik, Piata Traian és Str. Mercur sarkok. Principele Carol, Marchtrafik, Piata Kútul. A hirdetés cím minden esetben előre fizetendő.

Ha szereti az igazságot

hallani, keressen fel személyesen, vagy küldje be születési dátumát, felbélyegzett válaszborítékot és 40 leit bélyegben. Sch. Iréne grafológus, Timișoara IV., Str. I. C. Bratianu 15. II. em. 10. (4425)

Alkalmazás

Nyomdába

2 ügyes berakóleányt, október 5-re felvesszünk, Ungár-nyomda. (3800)

Állást keres

Jó szakácsnő

megbízható, 50 éves, kisebb családhoz vagy magános urhoz házvezetőnőnek ajánlkozik. Perfektül beszéli a román nyelvet, azért vidékre vagy az ökirályságba is megy. Cim: Greter Elisabeta, IV., Str. Fröbl 53. (4716)

Pápirszakmában

teljesen jártas, a fűszer-, festék- és gyarmatáruban kitanult kereskedő, raktárnok, esetleg ugyanezen szakmában fix és jutalékra ügynök állást keres. Szíves megkereséseket „Szorgalmas” jelképpel a lapriadóba kérem. (4726)

Az ország egyetlen vendéglátó napi szaklapja

Gazeta
Restauratorilor și Hotelierilor
Vendéglősök és Szállodások Lapja

Timișoara I., Strada Caruso 3
megjelenik minden szombaton.
Ott kell legyen minden vendégiparos asztalán

HIRDESSEN

A DÉLI HIRLAPBAN

Lakás

4-szobás

villalakkás, terraszokkal, egész modern, három bejárattal, november elsejére kiadó. I. Bulev. Diaconovici Loga 26. (4700)

Egy szobás lakás

fürdőszobával, előszobával, kerestetik. Cim a kiadóban. (4998)

2- vagy 3-szobás

modern lakást keresek a II. vagy III. kerületben. Közel a villamoshoz. Cimeket kérem a kiadóban leadni. (4648)

Keresek

2-szobás, fürdőszobás lakást. Cim a kiadóban. (4899)

Háromszobás

lakás mellékkeliségekkel, november 1-től kiadó. Közelebb III. kerület, Str. Romulus 28. (4718)

Szép 2-szobás

parkettás lakás kiadó, emalfürdő, előszoba, cselédszoba, szép fekvés, park és virágkertek. III, Piata Crucii 2. (4727)

2 szoba

garantált poloskamentes lakás kiadó. IV., Str. Filomelei 28. (4731)

Adás-vétel

Eredeti ókeleti

perzsaszőnyegek ebédlők, összekötők, nagy gyűjtemény Altvien ezüstök, empir bronceóra, megbizásból néhány napra, igen olcsó

STERNBERG

Mercy-utca (836)

Plymouth

és Rodizland fajkakasok eladók. Kurt, Csóka-puszta. (4730)

Zongora

vagy pianinó, kifogástalan állapotban, megvételre kerestetik. Cim a kiadóban. (4732)

Különléte

Olcsón

befon nádszékeket egy vak. II., Str. Gloriei 9. Adám Willweith. (4382)

Hölgyek szíves figyeimbe!

Harisnyaszemek feiszedését

pontosan és olcsón vállalom. Cim: II. ker., Str. Gh. Asachi 21, ajtó 7. Burkus-vendéglő közeliében.

Megsokszorozza keresetét, ha a Növényvédelem és Kertészeti

tanácsai alapján kezeli

gyümölcsösét, kertjét, szőlőjét, gazdaságát.

Előfizetési árak (mindkét lapra együtt):
negyedévre 100— lei
félévre 200— lei
egész évre 400— lei

Kedvezményes szakkönyv-akció az előfizetőknek:

Aki előfizet a Növényvédelemre, alábbi

4 könyvet Horn: Gyümölcsfák nyeseése — Urbányi: Gyümölcsfák betegségei — Jécsai: Hogyan készítsük el virágos kertünket — Sántha: Szőlő kártevői

önköltségi áron 80— leiert kapják.

Még ma kérjen ingyen mutatványszámot (5 le bélyeg beküldése ellenében) a DÉLI HIRLAP kiadóhivatalától, Timișoara.

Előfizetést megrendelését azonnal intézzük.